

кия свят. Понякога го намирали вързан за върха на дърво; това продължавало с години, докато една сутрин не го намерили удавен в един ров. Така и в легендата за Волф Дитрих героят отблъска любовта на die rauhe Else¹⁰⁸, затова вещиците го подлудяват и той се развилява. А всичко това е тъждествено с една алгонкинска приказка (вж. „The Algonkin Legends of New England“¹⁰⁹).

Сред южните славяни са познати три вида вещици или духове, във всяко отношение съвсем точно съответстващи на онези, в които вярват циганите. Към първия вид се отнасят Zracne Vile или въздушните духове. Те, както въздушните духове в Светото писание, са зле расположени към човешките същества, вършат пакости или нанасят пагубни вреди. Карат хората да се отклоняват от правия път нощем, като монахът Ращ, Робин Гудфелоу или познатия сред английските цигани Муло Дуудс¹¹⁰, или пък ги объркват и плашат до полууда. Вторият вид са земните духове, Pozemne Vile, на цигански Psuvushi или Puvushi. Това са мили, благородни и общителни същества, които често дават мъдри съвети на хората. Третият вид са водните духове, на славянски – Povodne Vile, на цигански – Nivashi, които могат да бъдат крайно отмъстителни, но са добри с хората, когато ги срещат на сушата. Но тежко на онзи, който се натъкне на тях, докато плува в река или езеро, защото духът го сграбчва и започва да го върти около себе си до последния му дъх. От описанietо на д-р Краус излиза, че тази славянска митология произхожда от циганската, първо, защото е далеч по-несъвършена от последната, и, второ, защото вилите или духовете често се объркват с вещици, докато при циганите те са ясно разграничени и определени.

¹⁰⁸ Грубата Елза (нем.) – б. пр.

¹⁰⁹ „Алгонкинските легенди на Ню Ингланд“ от Чарлс Лиланд – б. пр.

¹¹⁰ Монахът Ращ (Friar Rush, нем. – Брат Рауш) – от средновековния германски фолклор; домашен дух, познат сред калугерите и монасите през XVII век; дух на пиянството. Робин Гудфелоу – пакостлив дух, познат от средновековния английски фолклор. Муло Дуудс – дух в циганския фолклор, който всява панически страх – б. пр.